

FARKAS LAJOS

A titkos brioni találkozó

■ 1956. november 2-án éjjel a legnagyobb titokban találkozott egymással Nyikita Szergejevics Hruscsov és Joszip Broz Tito.

■ A szinte konspiratív körülmények között létrejött megbeszéléseken a szovjet és a jugoszláv kommunista pártok vezetői a magyar forradalom elleni szovjet fellépés részleteit egyeztették.

■ Az este 6 órától másnap hajnali 5-ig tartó tanácskozás színelye a festői szépségű Brioni szigeteken található exkluzív Tito-rezidencia volt.

■ A titkos találkozóról sem feljegyzések, sem fényképek nem készültek, így az íráshoz mellékelt fotók Tito 1956 nyarán lebonyolított háromhetes szovjetunióbeli látogatásán, illetve Hruscsov 1956. szeptemberi és 1963. augusztusi jugoszláviai útján készültek.

Hruscsov látogatása a Brioni szigetcsoporthoz tartozó Vanga szigeten, 1956. szeptember 22.
A képen Tito, Hruscsov és Nikolaj Firjubin

A 20. század hidegháborújának egyik legnagyobb „játékosa” volt Josip Broz Tito jugoszláv államfő. Már az ókori görögök is tudták, hogy egy ember jelleme akkor mutatkozik meg a legjobban, ha hatalmat adnak a kezébe. Ez teljes mértékben igaznak bizonyult Titóra. A második világháború legendás partizánparancsnoka a világegést követően Sztálin legjobb tanítványának számított, és hatalomra jutása után szinte azonnal a szovjet berendezkedést kezdte ráerőltetni a több nemzetből és nemzetiségből álló Jugoszláviára. Ellentmondást nem tűrően alakította a Szovjetunió képére a délszláv államközösséget. Mindenben a szovjet modell volt a meghatározó és mérvadó.

A SZOVJET–JUGOSZLÁV VISZONY

Tito hiú, távolságtartó, de öntudatos és okos egyéniség volt, aki gyorsan kiismerte magát a legbonyolultabb hely-

zetekben is, és szinte azonnal válaszolni tudott a kihívásokra. Nagy szónoki tehetséggel rendelkezett, megvolt benne az a képesség, hogy véleményét el tudja fogadtatni környezetével. Még a nyugati diplomata is elismerték rendkívüli diplomáciai érzékét. Később azonban mindinkább zavarta, hogy a szocializmus minden kérdésében Sztálin szava a döntő, s egyre inkább látszott, hogy Jugoszlávia egy sajátos kommunista utat fog választani.

Moszkva mindent elkövetett, hogy a jugoszlávok a szocialista tömbön belül maradjanak – még egy Tito elleni merénylettől sem riadt vissza –, de törekvései nem jártak sikerrel. Ekkortól nevezik a szovjet és a kelet-európai kommunista vezetők Titót az imperialisták láncos kutyájának. Rákosi a jugoszláv államfőt használta fel arra, hogy leszámolhasson pártbeli riválisai-
val, Rajk Lászlóval és Kádár Jánossal. A nyugati világ azonban, élén az Amerikai Egyesült Államokkal, felismerte, hogy Jugoszlávia fontos láncszem Nyu-

gat-Európa déli területeinek védelme szempontjából, ezért jelentős katonai, anyagi és technológiai segílyt adott Titónak, s így személye felértékelődött a nemzetközi politikában.

Josip Broz Tito jugoszláv kommunista államfő 1948-ban, miután szakított a hivatalos sztálini politikával, nagyon gyorsan megtisztította a jugoszláv állampártot az oroszbarát kommunistáktól. Ez a folyamat igen keményen zajlott le, nem kis zavart okozva a partizánharcokban is részt vevő hithű kommunistákban és a vezető beosztású párttagokban, akik szemében Sztálin egyenlő volt Titóval. Mindkettőjüket istenként tisztelték, ezért komoly törést jelentett számukra Jugoszlávia összetűzése a szovjet blokkal. Sokan nyíltan felvállalták szimpátiájukat Sztálin iránt, őket kíméletlenül eltávolították a közéletből, függetlenül attól, hogy milyen pozíciót tölthettek be az akkori rendszerben, illetve milyen partizánmúlttal rendelkeztek.

Josip Broz Tito látogatása a Szovjetunióban, 1956. június 5. Bal oldalon a szovjet fél: Hruscsov, Bulganyin, Vorosilov, Molotov, Mikojan, Sepilov, jobb oldalon a jugoszláv küldöttség: Veljko Mićunović, Mijalko Todorović, Koča Popović, Edvard Kardelj és Tito

A megtorlások elérték a kívánt eredményt. Aki biztonságban szeretne volna érezni magát, az nagyon gyorsan Tito és a Jugoszláv Kommunista Párt híve lett, a moszkvai politika pedig egyszerre ellenséggé vált. Ettől kezdve Tito személye megkérdőjelezhetetlen lett, vezéregyéniségét senki sem merte vitatni, ő testesítette meg a jugoszláv egységet, ami a délszláv állam alapját jelentette. A szovjet válasz sem maradt el, különböző szankciókat és támadásokat hajtottak végre a jugoszláv állam- és pártvezetés ellen, szinte mindennaposá váltak az incidensek a magyar, román és bolgár határon, nem kevés emberáldozatot eredményezve mindkét oldalon.

A Sztálin halála utáni, XX. szovjet pártkongresszus rámutatott a sztálini diktatúra hibáira és túlkapásaira. A Hruscsov vezette új szovjet politikai

irányvonal képviselői igyekeztek megbékülni Titóval és Jugoszláviával, ezért 1955 májusában a szovjet főtitkár népes küldöttség élén Belgrádba utazott. Tito ezzel teljes diadalt aratott.

Budapesten 1956. október 6-án, Rajk László újratemetésén egy csoport Jugoszláviát élte, ami nagy feltűnést keltett. Az október 23-án kitört forradalom már egy teljesen új helyzetet teremtett.

A BRIONI PARADICSOM

Az akkori Jugoszláviához, ma Horvátországhoz tartozó, 14 szigetből álló Brijuni (olaszul Brioni) szigetcsoport az Adria-tenger egyik gyöngyszeme, alig félórás hajóútra van az Isztriai-félszigettől. A kedvező éghajlati adottságoknak köszönhetően a szigetek már a történelem előtti korban benépesültek. A rómaiak már kétezer évvel ezelőtt is márványpalotákat építettek itt, a 20. század elején pedig kedvenc szórakozóhelyei voltak sok gazdag turistának. A két világháború között olasz fennhatóság alatt álltak, a második világháborút követően Tito kisajátította és lezáratta, majd önmaga, illetve a

kommunista elit számára építtetett itt luxusszállodákat.

Tito legszívesebben a Vanga nevű kis szigeten tartózkodott, mely 800 méter hosszú és sehol sem szélesebb 200 méternél, de a nagy Brioni szigetet is használta. Évente 4, de egyes esetekben 6-7 hónapot is itt töltött a külvilágtól elzárva, élvezve a paradicsomi állapotokat és a kitűnő tengeri levegőt. A szigetek dús növényzete eredetileg mediterrán volt, de a betelepített szubtrópusi és egzotikus növények a mai napig jól érzik magukat.

Tito számos magas rangú politikai vezetőt és államfőt fogadott itt. A gyyelemtől távol, festői környezetben népek és országok sorsa dőlt el. Nem egy politikai fejvesztés színtere volt Brioni, például Alexander Ranković nagy hatalmú jugoszláv belügyminiszteré, és amint sokkal később kiderült, itt tanácsolták Nasszernak Izrael megtámadását, itt folytak a titkos tárgyalások az oroszokkal, majd a líbiai és a kubai vezetőkkel is. Itt alakították ki az el nem kötelezettek politikáját, megfordultak itt különböző politikai hatalmas-

Hruscsov és Tito
szovjet kolhoz-
látogatáson
Kropotkinban,
1956. június 12.

ságok, császárok és diktátorok Hailé Szelaszsiétól egészen Kadhafigi, s olyan filmsztárok is, mint Sophia Loren, Gina Lollobrigida, Elisabeth Taylor és Richard Burton. John F. Kennedy amerikai elnök is járt a szigeten. Sok külföldi vendég élő állatot hozott ajándékba Titónak, így Indira Gandhi elefántokat, Erzsébet angol uralkodó papagájokat.

Hruscsov és Tito,
Moszkva 1956.
június 18.

HRUSCSOV LÁTOGATÁSA

A fellángoló magyar forradalom miatt 1956. november 1-jén a szovjet vezetők, Nyikita Szergejevics Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártjának első titkára, valamint Georgij Makszimilianovics Malenkov és Vjacseszlav Mihajlovics Molotov Breszt-Litovszkban találkozott Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz és Edward Ochab lengyel állam- és pártvezetőkkel. A Magyarországgal szembeni intervencióról tájékoztatták a lengyeleket, akik különvéleményüket ugyan hangoztatták, de a döntést tudomásul vették. Molotov ezután visszautazott Moszkvába, Hruscsov és Malenkov viszont titokban Bukarestbe, majd ezt követően Szófiába repült, ahol a román, a csehszlovák és a bolgár vezetők már készségesen igent mondtak az invázióra.

A magyar forradalom katonai levereése előtt a szovjetek számára nagyon fontos volt Tito véleménye, biztosak akartak lenni abban, hogy Jugoszlávia nem avatkozik be a magyar eseményekbe, és nem nyújt segítséget a forradalmároknak. Ezért november 3-án Brionira utaztak egy kis kétmotoros Il-jusin-14-es gépen. A látogatás a legnagyobb titokban történt, szovjet kezdeményezésre. Arra kérték a jugoszláv államfőt, hogy délután vagy este fogadja őket, amikor már sötétedik.

Az út maga volt a pokol a szovjetek számára. Hruscsov így emlékezett vissza: „Undorító idő volt, alattunk hegyek, kitört a vihar, cikáztak a villámok. Előtünk egy kis felderítőgép haladt, részben az ő fényeit követtük, de később elvesztettük vele a kapcsolatot. A pulai repülőtéren nem voltak meg a megfelelő technikai feltételek, nekünk pedig nem voltak rotációs műszereink, így csak a pilóta ügyességének köszönhető, hogy nem történt tragédia.” Malenkov az egész utat a padlón ülte végig, hányva. Pulából titokban hajón utaztak

Brionira, óriási viharban, hatalmas hullámokkal dacolva. Malenkov itt is a padlóra feküdt, mint később mesélte, nem hitte, hogy valaha is célba érnek.

Este 6 körül érkeztek meg Brioniba. Tito, Alexander Ranković, Edvard Kardelj és Veljko Mićunović, Jugoszlávia moszkvai nagykövete már várta őket. A titoktartásra jellemző, hogy a jugoszláv külügyminisztérium részéről senki sem volt jelen. A szovjet pártvezetőket nagyon megviselte az út, de mindössze félórás pihenő után szinte azonnal elkezdődtek a megbeszélések a villa első emeleti tárgyalótermében. Veljko Mićunović nagykövet könyvében ezt részletesen le is írja: „Nincs jegyzőkönyvvezető, technikai személyzet, se tolmács. Az asztal csupasz, nincs papír; ha mégis valaki valamit felír; összetépi és a hamutartóba teszik, hogy ne maradjon semmi nyom sem. Szocialista táboron belül, a szocializmus történetében ilyenre még nem volt példa.”

A MAGYAR ÜGY

Hruscsov mindjárt azzal kezdte, hogy ami Magyarországon történik, az óriási veszélyt jelent az egész szocialista tábor számára. Majd így folytatta: „Magyarországon kommunistákat akasztanak, s küszöbön áll a kapitalizmus visszaállítása. Nem nézhetjük tétlenül, sem mint kommunisták, sem mint internacionalisták. Ha engednénk, a kapitalisták azt hinnék, hogy gyengék vagy ostobák vagyunk.” A szovjet pártvezető közölte a jugoszlávokkal: biztosították a megfelelő létszámú csapatot, hogy beavatkozhassanak a magyar eseményekbe. Úgy vélte, az előkészületekre elég egy-két nap. Azt is megemlítette, hogy beszélt telefonon Bulgaryinnal, a Minisztertanács akkori elnökével, aki közölte, hogy Kádár Jánosnak és Münnich Ferencnek sikerült megszöknie Budapestről, és Moszkvába tartanak. Közölte, hogy Apró Antalt is ki kell menteni.

Hruscsov úgy gondolta, egy esetleges sikeres magyar forradalomnak súlyos következményei lennének a Szovjetunióban is, hisz a szovjet emberek azt mondanák, hogy a keménykezű Sztálin idejében ilyen nem történhetett volna meg, bírálva ezzel is az új vezetést. A moszkvai vendégek számoltak azzal, hogy a szuezi válság bizonyos értelemben eltereli a nemzetközi figyelmet a magyar eseményekről, és ezt kedvezőnek ítélték meg. Hruscsov megjegyezte, hogy Magyarország a Nyugat szövetségeseként már kétszer viselt háborút az oroszok ellen, ezért a szovjet hadseregben erős a magyarellenes hangulat. A magyarok most megint a Nyugattal kötnek szövetséget a Szovjetunió ellen.

Tito szerint a magyarországi helyzetért Rákosi Mátyás tehető felelőssé, de őt is aggasztotta az esetleges jobbratlódás az országban. A jugoszláv vélemény az volt, hogy ha Magyarországon ellenforradalom van, akkor szükséges a beavatkozás, de nem szabad csak a szovjet fegyverekre támaszkodni, mert akkor nagy lesz a vérontás, hisz minden magyar fegyvert ragad a szovjetek ellen. Tito álláspontja szerint mivel a Magyar Dolgozók Pártja – a magyar

kommunista párt – szétesett, menteni kell a menthetőt úgy, hogy magyarokból álló kommunista forradalmi kormányt kell létesíteni, amely valamilyen programmal fordulna a néphez.

A szovjetek egyetértettek ezzel a véleménnyel, és Münnich Ferenc volt moszkvai nagykövetet ajánlották új kormányfőnek, aki a forradalom előtt már belgrádi nagykövet volt. Ugyanakkor felvetődött Kádár János neve is. Hruscsov minden átmenet nélkül, hirtelen elkezdte az ekkor Moszkvában tartózkodó Rákosit szidni: *„Az a barom Rákosi felhívott engem, hogy segít rendet teremteni Pesten, mire én azt válaszoltam neki, hogy menjen csak nyugodtan, majd jól felakasztják. Erre fel akarta hívni Budapestet, de a szovjet telefonos megtagadta a kapcsolást.”* Malenkov erre megjegyezte: *„Az a telefonos nagyobb politikai érettségről tett tanúbizonyságot, mint Rákosi, aki olyan hülye, hogy a legegyszerűbb dolgokat sem képes felfogni.”*

A megbeszélésen alkoholos italt nem szolgáltak fel, az este 10 óra körül kezdődő vacsorán is csak mértékkel. Látszott, hogy mindkét fél tiszta fejjel szeretné lezárni ezt a nem minden napi találkozót.

Hruscsov ismét felvetette a kérdést, hogy ki alakítson kormányt Magyarországon. Látszott, hogy Kádárt nem igazán veszi be a gyomruk, nem az ő emberük – emlékezett vissza a volt jugoszláv nagykövet. A szovjet pártvezér Münnich Ferencet dicsérte, akivel még valamikor a harmincas években egy sátorban lakott egy oroszországi hadgyakorlaton. Veljko Mićunović szerint viszont Rákosi alatt Münnich moszkvai nagykövet volt, míg Kádár rab Budapesten, ami minden magyar ember szemében döntő érv lehet Kádár mellett.

Hruscsov elismerte Mićunović igazát, és nem érvelt többet. Szóba kerültek még más nevek is. A szovjetek Bata Istvánt javasolták honvédelmi miniszternek, de a jugoszlávok szerint Bata Rákosi alatt is betöltötte már ezt a tisztséget, így ez a megoldás gyenge lábakon áll. Ezt a vendégek is belátták. Felvetődött Losonczi Géza neve is, Tito és munkatársai dicsérték, az oroszok

Tito és felesége, Jovanka Broz Hruscsovvál a hivatalos fogadáson, melyet Veljko Mićunović, Jugoszlávia moszkvai nagykövete rendezett a Szovjetszkaja Hotelban. Moszkva, 1956. június 18.

Nagy Imre emberének tartották, így gyanakvással fogadták. Maléter Pálban viszont a jugoszlávok nem bíztak, mert nem tudtak róla semmit. Tito úgy vélte, Kádárra kell hagyatkozni személyi kérdésekben, mert ő ismeri legjobban a magyar elvtársakat.

Emlékirataiban Mićunović leírta, hogy szovjetek már az egész magyarországi forgatókönyvet előre megírták, ha valamin mégis változtattak, azt csak is jugoszláv javaslatra tették meg. A vendégek és a vendéglátók éjfél körül álltak fel az asztaltól. Hruscsov már nagyon fáradt volt, kijelentette, hogy jó volna aludni egyet. Tito azonban így válaszolt: „Nem, bírják ki, beszéljük át az éjszakát.” Hruscsov engedett, pedig már alig állt a lábán, de beletörődött, hogy majd csak a repülőn fog pihenni.

NAGY IMRE SORSA

A további beszélgetés témája Nagy Imre sorsa lett. Tito közölte, információja van arról, hogy Nagy Imre a jugoszláv nagykövetségre szándékozik

Josip Broz Tito látogatása a Szovjetunióban, 1956. Hruscsov jugoszláviai látogatásán séta a Brionka villából a Fehér villába, 1963. augusztus 25. (Balról jobbra: Hruscsov, Tito, Jovanka Broz. Mögöttük: Ivan Stevo Krajačić, Njina Petrovna Hruscsova, Aleksandar Ranković, Cvijetin Mijatović)

menekülni, és majd mérlegeli, mit tehet e téren, mire az oroszok közölték, hogy ők ezen a téren tehetetlenek. A jugoszlávok vállalták, hogy megpróbálják befolyásukat Nagy Imrénél érvényesíteni. Ennek a szovjetek nagy jelentőséget tulajdonítottak.

Mint Veljko Mićunović írta, a szovjet vezetők nem közölték a katonai intervenció pontos idejét, a jugoszlávok pedig nem kérdezték. Ez kissé zavarta a volt moszkvai nagykövetet, mert ha Titóék tudták volna a katonai akció pontos dátumát, a felesleges vérontás elkerülése érdekében esetleg megpróbálták volna hatni Nagy Imrére, mert Mićunović szerint a tanácskozáson kimondatlanul is ebben állapodtak meg.

Titót és munkatársait az is érdekelte, hogy ki vesz még részt az intervencióban, Hruscsov erre azt válaszolta, hogy a szovjeteken kívül senki más. Tito ezt szemlátomást megkönnyebbüléssel fogadta. „Ez jó, nagyon helyes. A többi szocialista országnak nem kell beavatkozni. A Szovjetunió nagyhatalom, és csapatai már úgymint Magyarországon vannak. Nyújtsanak csak törvényes alapon segítséget a magyar munkásosztálynak.” Az emlékiratok szerint a megbeszélésen nem tértek ki arra, hogy Tito mit is értett törvényesség alatt. Hruscsov tájékoztatta a jugoszláv felett arról, hogy a románok is készek csapatokat küldeni Magyarországra, de ezzel Tito nem értett egyet. A megbeszélések november 3-án hajnali 5 órakor értek véget.

Mićunović emlékiratában részletesen kitér arra, hogy Hruscsov és Malenkov szerényen, sőt szelíden viselkedtek. Mindig készségesen elfogadták a jugoszláv észrevételeket, látszott, hogy az egyetértés jegyében szeretnék lezárni ezt a tárgyalást. Számukra nagyon fontos volt ez a találkozó, hisz itt vált nyilvánvalóvá, hogy Jugoszlávia semmilyen formában nem fog beavatkozni a magyar eseményekbe. A magas rangú moszkvai pártvezetők a kívánt célt elérték, így bár hullafáradtan, de elégedetten távoztak Brioni szigetéről.

„Miután lekísértük látogatóinkat Tito villájának tövébe, bezárkóztam szobámba, hogy papírra vessem ennek a rendkívüli, egész éjszakán át tartó találkozóhoz a jegyzeteit. Nem volt könnyű, hisz emlékezetből kellett összeállítanom a tíz óra hosszát tartó tárgyalások részleteit” – írta visszaemlékezésében Veljko Mićunović. A hajóval való visszautazás ugyancsak körülményes volt, és a szovjet gép az odaúthoz hasonló mostoha időjárásban szállt fel a pulai repülőtérről.

AZ ELŐBBI KATASZTRÓFA, AZ UTÓBBI HIBA

Ami Brioniban ítéltetett, az Budapesten 1956. november 4-én hajnali 4 óra 15 perckor bevégeztetett. Ekkor indult meg a szovjet csapatok általános támadása, majd az ungvári rádión keresztül

Hruscsov látogatása a Brioni szigeten lévő Brionka villában, 1963. augusztus 25.

A jugoszláv és a magyar kormány megállapodása értelmében, mely szerint szavatolják biztonságukat, Nagy Imre és társai november 22 este fél 7-kor elhagyták a jugoszláv nagykövetség épületét. A szovjetek a megállapodás ellenére mindannyiukat letartóztatták. A jugoszlávok erőlesen tiltakoztak a történetek miatt, de ez már nem segített az időközben Romániába hurcolt miniszterelnökön és társain. Nagy Imrét, Gyimes Miklóst és Maléter Pált 1958. június 16-án Budapesten kivégezték.

EPILÓGUS

A magyar forradalom vérbe fojtása után Moszkva és Belgrád között ismét fellángolt a kölcsönös vádaskodás, de a magyar ügy sem a jugoszlávok, sem pedig a szovjet fél számára nem volt különösebben fontos, így a Brionin történetek hamarosan a feledés homályába merültek. Miután Hruscsovot eltávolították a hatalomból, s a helyére Breznyevet nevezték ki a szovjet párt első számú vezetőjévé, a szovjet–jugoszláv viszony teljesen normalizálódott. A szovjetek még néhányszor megkísérelték Titót a keleti övezetbe csábítani, de a jugoszláv államfő ezt mindig elutasította. Tito megmaradt a sajátos munkásönigazgatás-alapú szocializmusánál. A jugoszláv külpolitika fő irányvonalát pedig az el nem kötelezett mozgalom jellemezte, melynek Tito Naszszerral és Nehruval alapítója volt.

Kádár János és Josip Broz Tito között idővel, mondhatni, baráti kapcsolat alakult ki, többször is találkoztak azon a szigeten, ahol valamikor titokban döntöttek Kádár kinevezéséről.

Tito vezetése alatt Jugoszlávia a hetvenes évektől kezdve közepesen fejlett ország lett, ám jóval később e fejlődés magával hozta a szövetségi állam bukását. Tito tudta, hogy a délszláv népek nem fogják elismerni egymás hegemoniáját, ezért szorgalmazta a decentralizációt. Ez azt jelentette, hogy a belgrádi központi hatalmat ellensúlyozta a hat tagköztársaság önálló törvénykezése és az úgynevezett munkásönigazgatási modell, amely jugoszláv jellegzetességnek számított, de az ország szétesésével ez is megszűnt. ♦

felhangzott Kádár János Moszkva-bárát kormányának felhívása a magyar lakossághoz.

November 4-én reggel 6 és 8 között a jugoszláv nagykövetségre érkezett Nagy Imre és több társa. Összesen 43-an kaptak menedékjogot, majd ezt követően a követség épületét orosz páncélosok vették körül. A Szovjetunió megvádolta Jugoszláviát, hogy magyar ellenforradalmárokat rejteget, a délszláv állam azonban visszautasította a vádakat.

Josip Broz Tito 1956. november 11-én egy pulai pártgyűlésen hibának minősítette a szovjet intervenciót, de kijelentette: „Mindig azt fogjuk mondani, hogy az idegen katonai beavatkozás ellen vagyunk, de mi most itt a kisebbik

rossz? A káosz, polgárháború, az ellenforradalom, az újabb világháború vagy az ott tartózkodó szovjetek intervenciója. Az előbbi katasztrófa, az utóbbi hiba. Akkor elvtársak, ha ez megmenti a szocializmust Magyarországon, akármenynyire is a beavatkozás ellen vagyunk, elmondhatjuk, hogy a szovjet intervenció szükséges volt. A szovjetek még mindig azt gondolják, hogy a katonai erő mindig megold, de ez nem igaz! Látható, hogy milyen szörnyű ellenállásra képes egy nép, még ha kell, pusztá kézzel is, ha a szabadság és a függetlenség kivívása a célja. Már az sem érdekli, hogy milyen függetlenségért harcol, hogy az országba visszajön a burzsoázia és visszaáll a régi reakciós rendszer, csak hogy kivívja nemzeti függetlenségét.”

A SZABADSÁG KÓDJAI JELEK ÉS JELKÉPEK A FÜGGETLENSÉG JEGYÉBEN

ESZMÉK, VÁGYAK, JELKÉPEK

FEDEZZE FEL A FORRADALMAK SZIMBÓLUMAINAK ÜZENETÉT A NÉPRAJZI MÚZEUMBAN!
1848 - 1956

A KIÁLLÍTÁS NOVEMBER 27-IG LÁTOGATHATÓ
WWW.NEPRAJZ.HU

A PROGRAMOT AZ 1956-OS FORRADALOM 60. ÉVFORDULÓJÁRA LÉTREHOZOTT EMLÉKBIZOTTSÁG TÁMOGATTA.

MEGHÍVÓ

225 ÉVE SZÜLETETT A LEGNAGYOBB MAGYAR,
SZÉCHENYI ISTVÁN

Tisztelettel meghívjuk tudományos konferenciánkra,
amelyet 2016. november 3-án az Országgyűlés Felsőházi termében tartunk

9.00 *Érkezés, regisztráció*
10.00 Köszöntőbeszédet mond:
dr. Gulyás Gergely, az Országgyűlés
törvényalkotásért felelős alelnöke

I. ülészak

Levezető elnök: Gergely András professzor

10.20 Prof. dr. Oplatka András:
Két kor, két ember – Metternich
és Széchenyi
10.50 Dr. Csorba László:
Széchenyi István lelki élete
és személyisége – az elhivatottság
motívumai
11.20 Dr. Fónagy Zoltán:
Széchenyi, a modern ember
11.50 Prof. dr. Orosz István:
Széchenyi István és a jobbágyság
12.20 *Ünnepi állófogadás*

II. ülészak

Levezető elnök: Orosz István akadémikus

13.40 Dr. Velkey Ferenc:
Széchenyi baráti
erényszövetségben (1825–1828)
14.10 Dr. Dobszay Tamás:
Széchenyi, az országgyűlési politikus
14.40 Dr. Estók János:
Öröklött és örökítendő vagyon
15.10 *Kávészünet*
15.30 Dr. Basics Beatrix:
A Széchenyi-ikonográfia csomópontjai
16.00 Aczél Eszter:
A Széchenyi Emlékmúzeum Széchenyije
16.30 Prof. dr. Gergely András:
Hogyan jutott Széchenyinek
minderre ideje?
17.00 Zárszó

A Parlament biztonsági előírásai miatt a részvétel regisztrációhoz kötött.
Kérjük, hogy részvételi szándékát a www.szechenyiorokseg.hu honlapon jelezze

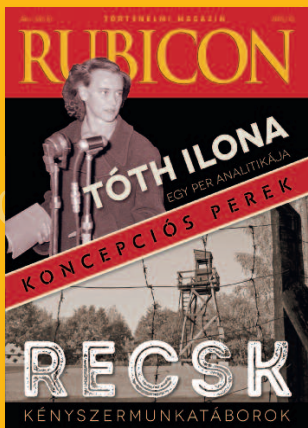
MINISZTERELNÖKSÉG

2006/9.

2010/9.

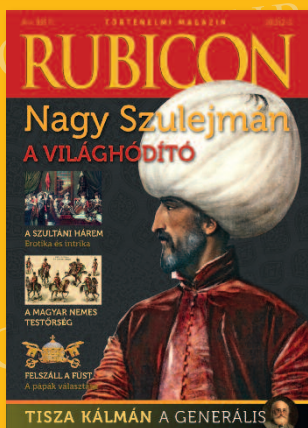

2015/10.

2010/6.

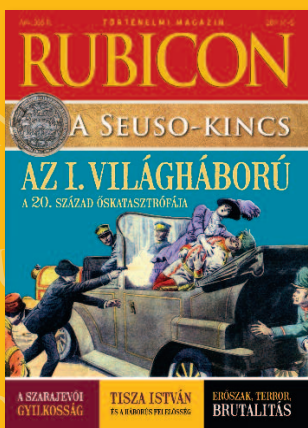
Sikerszámaink!

2013/2-3.

2014/10.

2014/4-5.

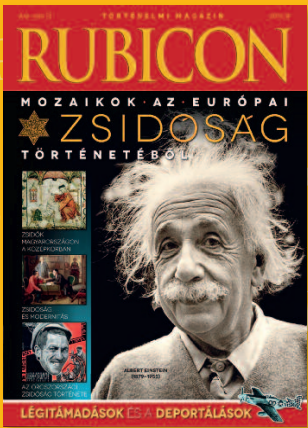
2008/9.

2013/1. különszám

2014/1. különszám

2013/4.

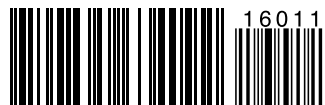

2012/1. különszám

RUBICON MEGRENDELÉS: www.rubicon.hu

E számunk a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával készült.

9 770865 634092

16011